

IMM-URILE: ATUURI, VULNERABILITĂȚI ȘI CĂI DE CREȘTERE A CONTRIBUȚIEI LOR LA DEZVOLTAREA ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA

MADAN DANIEL, student, FB-182

Academia de Studii Economice din Moldova,

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61

Email: madan.daniel99@gmail.com

Abstract: *The SME sector is one of the pillars of the national economy, as it ensures technological progress, regional development and ensures a competitive environment beneficial to evolution and progress. In addition, SMEs account for the largest share of the total number of enterprises. The aim of this paper is to present the current position of the SME sector in the Republic of Moldova in terms of strengths, vulnerabilities and how they can contribute to the development of the country. To obtain a complex analysis we used the comparison method, the logical analysis method and the scientific abstraction. Following the research we found that currently the SME sector enjoys increased attention of the state that intervened with several legislative changes whose effect remains to be seen, we found that, unfortunately, SMEs in Moldova have a much lower efficiency compared to the EU, and the subsequent integration of the national economy into the world economic system depends on the evolution of this SME sector.*

Key words: *SME, development, policies, efficiency, evolution, support.*

JEL CLASSIFICATION: D-01

INTRODUCERE

Sectorul întreprinderilor mici și mijlocii contribuie la ameliorarea situației economice, stimulează creșterea producției și exporturilor, participă la crearea noilor locuri de muncă, stimulează concurența, își aduce aportul la soluționarea problemei dezvoltării regionale. IMM-urile sunt asociate cu progresul tehnologic, reducerea inechităților sociale, reprezentând o componentă indispensabilă a economiei de piață, servind drept sateliți pentru întreprinderile mari. IMM dețin un rol important în dezvoltarea economiei unei țări, ponderea acestora la formarea PIB variază de la 10% pînă la 70% [1]. În comparație cu întreprinderile mari, IMM sunt mai flexibile, reacționează mai operativ la schimbările mediului de afaceri și la cerințele crescânde ale pieței. IMM constituie cea mai răspândită formă de organizare a afacerilor. În acest context, obiectivele fundamentale urmărite în această cercetare sunt:

- Analiza cadrului legal al activității IMM-urilor și a aportului statului pentru susținerea acestui sector
- Stabilirea rolului actual al IMM-urilor în economie
- Analiza evoluției dezvoltării IMM-urilor în R. Moldova.

CONȚINUT DE BAZĂ

La moment nu există o singură definiție universală care ar descrie sectorul IMM din toate perspectivele și aspectele, iar termenul utilizat pentru acest sector diferă de la țară la țară: în țările UE este folosit termenul de „întreprinderi mici și mijlocii” (IMM), în țările anglo-saxone este folosit termenul de „micul business”, în Federația Rusă și Ucraina este folosit termenul de „antreprenoriatul mic”, în Republica Moldova acestea sunt termenul de „întreprinderi mici și mijlocii” (IMM) [2].

Pentru toate țările însă sunt caracteristice trei criterii de clasificare a IMM: numărul de angajați și cifra de afaceri sau valoarea patrimoniului.

Conform recomandării UE, "categoria Întreprinderilor Micro, Mici și Mijlocii (IMM) este formată din întreprinderi care angajează mai puțin de 250 de persoane și care au o cifră de afaceri anuală netă de pînă la 50 de milioane de euro și/ sau dețin active totale de pînă la 43 de milioane de euro" În R. Moldova sunt considerate mici și mijlocii întreprinderile care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții [3]:

- a) au un număr mediu anual de salariați (numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune) de pînă la 250;

b) realizează o cifră anuală de afaceri (venituri din vânzări) de până la 50 de milioane de lei sau dețin active totale (active imobilizate și active circulante) de până la 50 de milioane de lei, conform ultimei situații financiare aprobate.

Valoarea cifrei de afaceri și al activelor totale prevăzut de lege poate fi modificat, în funcție de evoluția indicatorilor macroeconomici, prin hotărâre de Guvern.

Conform Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017: prevederi noi și modul de aplicare [4], categoriile de entități și criteriile de clasificare în grupuri se prezintă în tabelul 1.1.

Tabelul 1.1. Categoriile și criteriile de clasificare a IMM

Categoriile IMM	Total active, lei	Venit din vânzări, lei	Numărul mediu al salariaților, persoane
Entitate micro	≤ 5 600 000	≤ 11 200 000	≤ 10
Entitate mică	≤ 63 600 000	≤ 127 200 000	≤ 50
Entitate mijlocie	≤ 318 000 000	≤ 636 000 000	≤ 250

Rezultă că pentru ca o întreprindere să fie clasificată ca IMM trebuie să înregistreze nu mai mult de 250 angajați (criteriu de bază) iar valoarea cifrei de afaceri sau valoarea activelor totale trebuie să fie de minim 11,2 mln și respectiv 5,6 mln lei.

Dacă ar fi să raportăm criteriile de definire a IMM din țara noastră la cele din UE în atunci din cele aproximativ 758 de întreprinderi mari ar rămâne doar 250, conform unor estimări, fiindcă în cazul UE vorbim de milioane euro.

În RM sectorul IMM se bucură de o atenție sporită, statul elaborând **Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020** în care puncta drept misiune **crearea unui mediu de afaceri favorabil, promovarea culturii antreprenoriale în vederea susținerii IMM-urilor și asigurării coeziunii sociale** [5]. În acest scop, pe parcursul anilor, statul a intervenit cu unele măsuri la nivel legislativ cum ar fi:

- Controlul de stat al întreprinderilor mici și mijlocii, pe parcursul a 3 ani de la înregistrarea lor de stat, poartă caracter consultativ, cu excepția infracțiunilor penale;
- la întreprinderile mici și mijlocii, controlul financiar-fiscal de fond se efectuează o singură dată într-o perioadă de 3 ani
- la elaborarea actelor legislative se aplică două principii de bază: principiul „Gîndiți mai întîi la scară mică”, ceea ce presupune ca inițiatorii actelor normative să evalueze efectele introducerii noii reglementări, în special asupra IMM-urilor și principiul „numărului constant” stabilește că introducerea a noi sarcini administrative, precum obligații de raportare/conformare pentru IMM-uri, trebuie să aibă loc simultan cu eliminarea unor sarcini existente.

Organul responsabil de sectorul IMM este Organizația pentru susținerea întreprinderilor mici și mijlocii (ODIMM) care are misiunea de a contribui la sporirea competitivității economiei naționale prin susținerea dezvoltării sectorului IMM [6]. Pe parcursul ultimilor ani ODIMM a elaborat diverse programe de suport cum ar fi: Programul de atragere a remitențelor în economie *Pare 1+1*, Programul Național de abilitate economică a tinerilor *PNAET*, Programul *Femei în afaceri* etc.

Pentru a reflecta locul actual al IMM-urilor în economia națională am decis să aplicăm metoda comparației cu datele din UE, astfel am efectuat mai multe reprezentări grafice cu o înaltă substanță informațională, gifura 1.

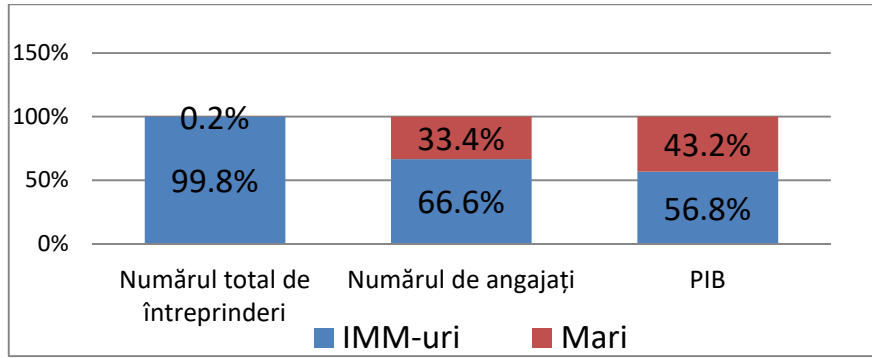

Figura 1. Indicatorsi cheie ai IMM-urilor în UE pentru anul 2016

Sursa: Elaborat de autor pe baza datelor prezentate de Eurostat

IMM-urile în UE oferă un impact net superior economiei în comparație cu Republica Moldova, fapt evidențiat în special în ponderea IMM-urilor în PIB.

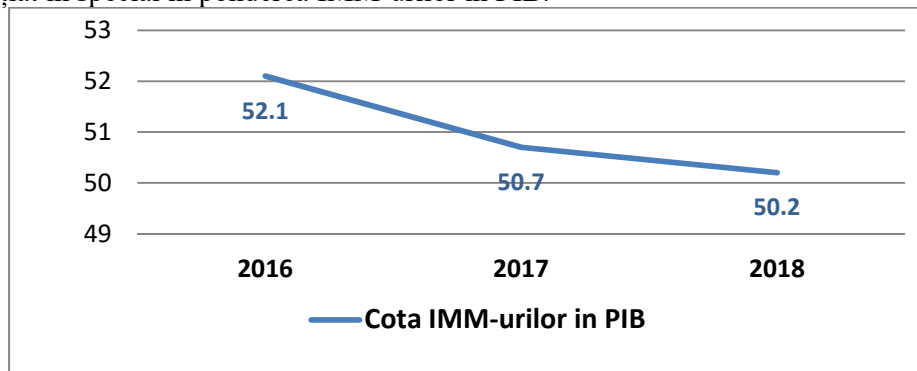

Figura 2. Ponderea IMM-urilor în PIB în RM pentru perioada 2016-2018

Sursa: Elaborat de autor pe baza datelor BNS

Această pondere este rezultatul unei serii de modificări cum ar fi: modificarea metodologiei de atribuire a întreprinderilor la IMM-uri, metodologia de formare a PIB-ului, precum și faptul că în conformitate cu noua metodologie sectorul nonformal este atribuit într-o măsură mai mare IMM-urilor în condițiile în care până în 2016 ponderea IMM-urilor varia ca pondere în PIB în jurul valorii de 31%.

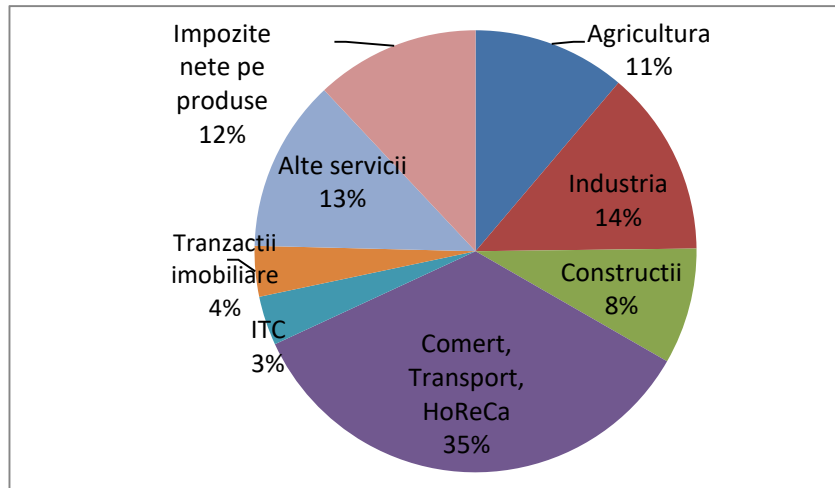

Figura 3. Structura Produsului Intern Brut al IMM-urilor în R Moldova

Sursa: Elaborat de autor pe baza datelor prezentate de BNS

Din graficul prezentat mai sus este evident că majoritatea IMM activează în domenii ca comerț, transport sau HoReCa sau industria ușoară. Dar, totuși pentru a vizualiza cât de eficient este sectorul IMM, prin aportul acestuia la formarea valorii adăugate brute servește Figura 4.

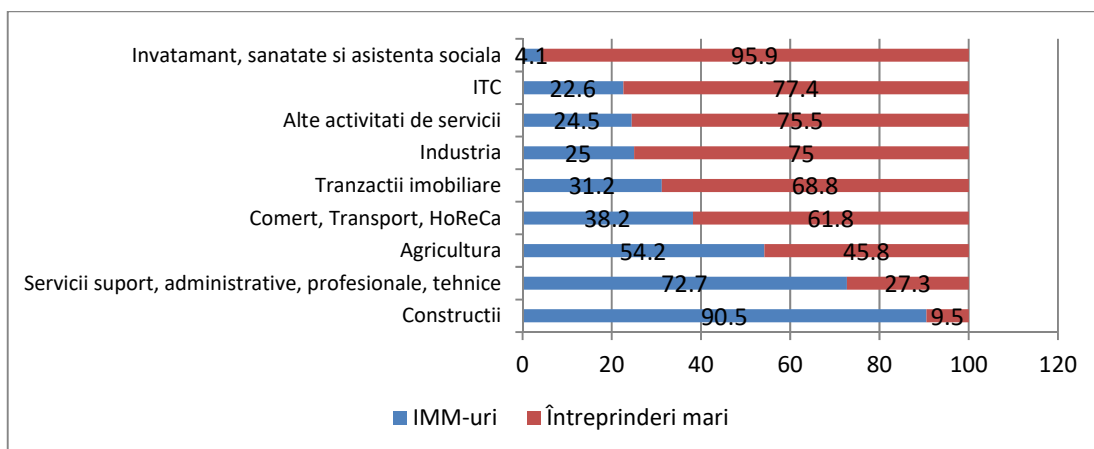

Figura 4. Repartizarea valorii adăugate produse de IMM pe activități economice

Sursa: Elaborat de autor pe baza datelor BNS

În repartizarea valorii adăugate brute între întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și întreprinderile mari, IMM-urile domină în sfera construcțiilor; servicii suport, administrative, profesionale, tehnice și agricultura.

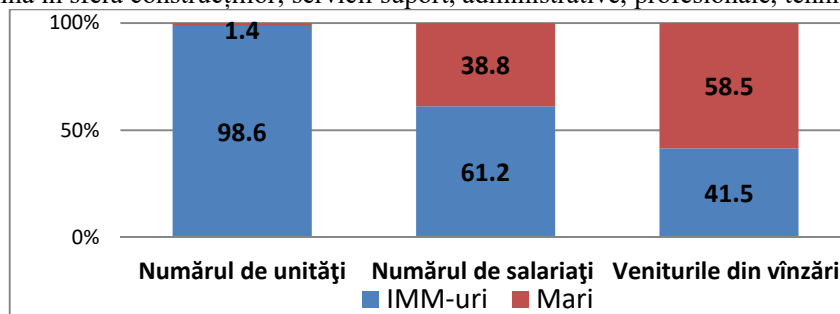

Figura 5. Ponderele întreprinderilor mici și mijlocii în totalul întreprinderilor în anul 2018 pe principalii indicatori

Sursa: Elaborat de autor pe baza datelor BNS

Chiar dacă IMM-urile dețin covârșitoarea cotă de 98,6% din numărul total de întreprinderi, acestea dețin o pondere de 41,5% din venitul din vânzări ceea ce reflectă clar că în sectorul IMM-urilor există impedimente, iar micul business are nevoie încă de timp pentru a ajunge la maturitate- maximizarea potențialului.

CONCLUZIE

Practica țărilor Uniunii Europene confirmă rolul primordial al IMM-urilor în formarea unei economii competitive, fiind asigurat un progres stabil. În Republica Moldova sectorul IMM-urilor a înregistrat în ultimii ani o îmbunătățire a cadrului organizațional printr-o stimulare activă din partea statului. Însă, schimbările aplicate cu greu pot fi la moment evaluate practic, doar timpul va reflecta eficiența acestora. În prezent, un fapt este cert, sectorul micului business în țara noastră are nevoie de o susținere continuă pentru formarea unei economii viabile prin intermediul IMM-urilor.

BIBLIOGRAFIE

1. **Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012–2020**
2. **Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012–2020**
3. Lex.justice.md LEGE Nr. 179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii
4. Lex.justice.md LEGE Nr. 287 din 15.12.2017 contabilității și raportării financiare. Publicat : 05.01.2018 în Monitorul Oficial Nr. 1-6 art Nr : 22. Data intrării în vigoare : 01.01.2019LP302 din 30.11.18, MO462-466/12.12.18 art.778; în vigoare 12.12.18
5. **Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012–2020**
6. <https://www.odimm.md/ro>

**Coordonator științific: BOTNARI NADEJDA, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61,
Email: nibotnari@mail.ru**